

Nora Roberts

Eerbetoon

1

Volgens de overlevering had Steve McQueen een keer spiernaakt tussen de lisdodden en waterleliebladen in de vijver van de Little Farm gezwommen. Als het waar was, en dat mocht Cilla graag geloven, dan had de *King of Cool* zijn kleren uitgetrokken en was hij erin gedoken na *The Magnificent Seven* en vóór *The Great Escape*.

In sommige versies van het verhaal had Steve meer gedaan dan afkoelen alleen op die zwoele zomeravond in Virginia, en dat meer had hij gedaan met Cilla's grootmoeder. Hoewel ze op dat moment allebei getrouwd waren met een ander, klonk er in de overlevering meer vrolijkheid dan minachting door. En aangezien beide partijen allang gestorven waren, konden ze het geen van beiden bevestigen of ontkennen.

Ach, dacht Cilla terwijl ze naar het troebele water van de door lelies verstikte vijver keek, ze hadden allebei niet de moeite genomen – voor zover zij wist – om het te bevestigen of te ontkennen toen ze daar de kans voor hadden.

Waar of niet, ze vermoedde dat Janet Hardy, de bekoorlijke, tragische, briljante, gekwelde vrouw, had genoten van de geruchten. Zelfs een idool moest haar opwindung ergens vandaan halen.

In de gele gloed van de zon met de verdovende maartse kou die haar gezicht afkoelde, kon Cilla het zo voor zich zien. De hete zomeravond, het blauwe waas van de felle bundel maanlicht. De tuinen die op het toppunt van hun pracht waren, zouden de lucht hebben overweldigd met geuren. Het water zou koel en zijdezacht op de huid zijn geweest en de kleur hebben gehad van kamillethee, en erboven zouden roze en witte bloesems hebben gehangen als glanzende parels.

Ook Janet zou op het toppunt van haar schoonheid zijn geweest,

peinsde Cilla. Het gesponnen goud van haar haar dat los op haar roomblanke schouders viel... Nee, dankzij haar zomerkleurtje zouden die ook goudkleurig zijn geweest. Gebruinde schouders in het theekeurig water, haar Arctisch blauwe ogen glinsterend van de lach, en door een vermoedelijk stevige inname van sterkedrank.

Muziek die door het duister snelde en sprankelde, net zoals de vuurvliegjes die over de vruchtbare velden en fluweelachtige gazons flitsten, stelde Cilla zich voor. De stemmen van de weekendgasten die over de gazons, veranda's en terrassen slenterden klonken even helder als de muziek. Sterren, even stralend als die welke aan de hemel glansden als kleine edelstenen, uitgestrooid vanuit die bundel maanlicht.

Donkere schaduwplekken, banen gekleurd licht van de lantaarns.

Ja, zo moest het zijn geweest. De wereld van Janet was er een van stralend licht en ultieme duisternis geweest. Altijd.

Cilla hoopte dat ze onbeschaamd naakt, dronken, dwaas en gelukkig in die vijver was gedoken, zich volledig onbewust van het feit dat haar drukke, wanhopige, luisterrijke leven nauwelijks tien jaar later voorbij zou zijn.

Voor ze bij de vijver vandaan liep, maakte Cilla een aantekening in haar dikke notitieblok. Hij moest worden schoongemaakt, op bacteriën getest en ecologisch in balans worden gebracht. Ze schreef ook op dat ze meer te weten moest komen over vijveronderhoud voor ze daar zelf een poging toe zou doen of er een specialist bij zou halen.

Dan waren er de tuinen. Althans, wat daar nog van over was, dacht ze toen ze door het hoge, in pollen bijeen staande gras liep. De struiken, met lagen onkruid overwoekerd en waarvan de takken als bruine botten door de deken van onkruid staken, verpestten wat ooit simpelweg schitterend was geweest. Nog een metafoor voor iets wat ooit stralend en mooi was geweest, maar nu was verstikt en begraven lag onder het inhali-ge onkruid, dacht ze.

Voor dit deel zou ze hulp nodig hebben, besloot ze. Flink wat hulp. Hoe graag ze ook haar tanden in dit project wilde zetten, haar handen uit de mouwen wilde steken, het zou onmogelijk zijn om dit in haar een-tje in de oorspronkelijke staat terug te brengen.

Uit het budget zou ook een team hoveniers betaald moeten worden.

Ze schreef op dat ze de oude foto's van de tuin moest bestuderen, wat boeken over tuinarchitectuur moest kopen om zichzelf wegwijs te maken en contact moest opnemen met plaatselijke hoveniers om offertes te vragen.

Ze bleef staan en keek naar de verwilderde gazons, de verzakte hekken en de treurige, asgrijze, verweerde oude schuur. Er waren ooit kippen geweest – dat was haar tenminste verteld – een paar mooie paarden, keurige velden met gewassen, een kleine, goed gedijende boomgaard met fruitbomen. Ze wilde geloven, of misschien moest ze geloven, dat ze dat allemaal terug kon halen. Dat ze hier de volgende lente, en alle lentes daarna, kon kijken naar de ontluikende knoppen en de bloeiende tuinen; naar alles wat van haar grootmoeder was geweest en wat nu van haar was.

Met haar eigen Arctisch blauwe ogen, die werden beschermd tegen de zon door de klep van haar Rock the House-honkbalpet, zag ze hoe het er nu bij lag en hoe het vroeger was geweest. Haar haar, meer honing dan goudstof, zat in een lange, slordige staart die door de achterkant van de pet was getrokken. Over haar sterke schouders en lange bovenlijf droeg ze een dik sweatshirt met capuchon, haar lange benen waren in een vale spijkerbroek gestoken en ze droeg hoge schoenen die ze jaren geleden had gekocht voor een wandeltocht door het Blue Ridge-gebergte. Dezelfde bergen die ze nu glooiend tegen de hemel omhoog zag steken.

Het was jaren geleden, dacht ze. De laatste keer dat ze in het oosten was geweest, dat ze hierheen was gekomen. Vermoedelijk was toen het zaadje geplant voor wat ze nu ging doen.

Wilde dat niet zeggen dat de afgelopen vier, vijf jaar gedeeltelijk haar eigen schuld waren? Ze had eerder moeten aandringen, eerder moeten eisen. Ze had iets kunnen doen.

Je doet het nu, bracht ze zichzelf in herinnering. Ze zou de vertraging niet betreuren, net zomin als ze spijt zou hebben van de manipulatie en bittere ruzies die ze had gebruikt om haar moeder te dwingen afstand te doen van het perceel.

‘Het is nu van jou, Cilla,’ zei ze tegen zichzelf. ‘Maak er geen zootje van.’

Ze draaide zich om, zette zich schrap en baande zich een weg door het

hoge gras en de braamstruiken naar de oude boerderij waar Janet Hardy schitterende feesten had gegeven of haar toevlucht had gezocht tussen twee rollen door. En waar ze zich, op wederom een zwoele avond in 1973, van het leven had beroofd.

Aldus de overlevering.

Er waren spoken. Het voelen van hun aanwezigheid was bijna even uitputtend als het evalueren van de bouwvallige drie etages, het zien van het vuil, stof en ontmoedigende verval. Cilla vermoedde dat de spoken ervoor hadden gezorgd dat vandalisme en kraken tot een minimum beperkt waren gebleven. Legenden hadden zo hun nut, dacht ze.

Ze had de elektriciteit weer aan laten zetten en ze had voldoende gloeilampen meegenomen, plus een hoeveelheid schoonmaakspullen waarvan ze hoopte dat het voldoende zou zijn om een begin te kunnen maken. Ze had vergunningen aangevraagd en haar licht opgestoken over de aannemers uit de buurt.

Nu was het tijd om iets te beginnen.

Nadat ze haar prioriteiten op een rijtje had gezet, begon ze met de eerste van de vier badkamers die al in zes jaar geen borstel hadden gezien.

Bovendien vermoedde ze dat de laatste huurders zich tijdens hun verblijf hier niet al te druk hadden gemaakt om dergelijke dingen.

‘Het had nog veel smeriger kunnen zijn,’ mompelde ze terwijl ze schraapte en boende. ‘Het hadden ratten en slangen kunnen zijn. Jezus, hou je mond. Je roept het gewoon over jezelf af.’

Na twee uur zwoegen en het legen van ontelbare emmers vies water had ze het gevoel dat ze gebruik zou kunnen maken van de faciliteiten zonder eerst inenting te hoeven halen. Drinkend uit een fles mineraalwater liep ze naar de achtertrap om de grote keuken van de boerderij onder handen te nemen. Ze keek naar het babyblauw met witte laminaat op de werkoppervlakken en vroeg zich af wiens idee het was geweest om te moderniseren en waarom die persoon had gedacht dat dit mooi stond bij het schitterende oude O’Keefe & Meritt-fornuis en de Coldspot-koelkast.

Esthetisch gezien was het vertrek meer dan afzichtelijk, maar hygiëne ging voor.

Ze deed de achterdeur open en zette hem vast om voor ventilatie te zorgen, trok haar rubberhandschoenen weer aan en opende heel voorzichtig het ovendeurtje.

‘O, shit.’

Terwijl bijna de hele inhoud van een bus ovenreiniger zijn werk deed, schrobde zij de ovenroosters, het fornuis en de kap. Opeens zag ze in gedachten een foto. Janet die in een grote pan op het fornuis stond te roeren, met een strookjesshort over een jurk met wespentaille en haar zonnige blonde haren in een brutale paardenstaart. Glimlachend naar de camera terwijl haar twee kinderen vol bewondering toekeken.

Een publiciteitsfoto, wist Cilla. Voor een van de vrouwenbladen. *Redbook* of *McCall's*. Het oude fornuis van de boerderij, met de grill in het midden, had gefonkeld als nieuw. Dat zou het weer doen, zwoer ze. Op een dag zou ze in een pan roeren op datzelfde fornuis met waarschijnlijk evenveel gemaakte bedrevenheid als haar grootmoeder.

Ze hurkte neer om de ovenreiniger te controleren en slaakte een kreet van verrassing toen ze plotseling haar naam hoorde.

Hij stond in de deuropening en het zonlicht vormde een aureool om zijn zilverblonde haar. Hij glimlachte waardoor de lijntjes in zijn nog altijd heel knappe gezicht dieper werden en er een warme blik in zijn hazelnootbruine ogen verscheen.

Haar hart maakte een sprongetje van verrassing naar plezier en vervolgens naar schaamte.

‘Pap.’

Toen hij naar voren stapte en zijn armen spreidde voor een omhelzing, hief ze snel haar armen op en deinsde achteruit. ‘Nee, niet doen. Ik ben hartstikke smerig. Ik zit onder de... Ik wil het niet eens weten.’ Met haar pols streek ze over haar voorhoofd en daarna deed ze onhandig de beschermende handschoenen uit. ‘Pap,’ zei ze weer.

‘Ik zie een schoon plekje.’ Met zijn hand hief hij haar kin op, en hij drukte een kus op haar wang. ‘Je zou jezelf eens moeten zien.’

‘Nee, liever niet.’ Maar ze lachte toen bijna al haar aanvankelijke schroom verdween. ‘Wat doe je hier trouwens?’

‘Iemand herkende je in de stad toen je spullen kwam kopen en die heeft het tegen Patty gezegd. En Patty,’ ging hij verder, verwijzend naar

zijn vrouw, 'heeft mij gebeld. Waarom heb je niet verteld dat je zou komen?'

'Dat was ik van plan. Ik bedoel dat ik je wilde bellen.' Op een gegeven moment. Uiteindelijk. Als ik had bedacht wat ik wilde zeggen. 'Maar ik wilde hier eerst zijn, en toen...' Ze wierp nog een blik op de oven. 'Ik werd opgehouden.'

'Dat zie ik. Wanneer ben je hier aangekomen?'

Ze voelde zich schuldig. 'Zeg, waarom gaan we niet naar de veranda aan de voorkant? Daar is het redelijk uit te houden en in de koelkast ligt een broodje vlees voor ons klaar. Ik fris me even op, dan kunnen we bijpraten.'

De voorkant mocht dan minder erg zijn, hij was erg genoeg, dacht Cilla toen ze naast haar vader op de doorgezakte treden ging zitten. De met onkruid overwoekerde gazons en tuinen, het drietal misvormde Bradford-perenbomen en de wilde kluwen van wat volgens haar blauwregen was, konden allemaal worden aangepakt. En dat zou ook gebeuren. Maar de prachtige oude magnoliarozen met hun vele donkere, glanzende bladeren en de koppige narcissen schoten door het doornige pantser van klimrozen langs de stenen muren.

'Het spijt me dat ik niet heb gebeld,' begon Cilla toen ze haar vader een flesje ijsthee overhandigde voor bij zijn helft van het broodje. 'Het spijt me dat ik nooit heb gebeld.'

Hij gaf een klopje op haar knie en opende eerst haar flesje en vervolgens het zijne.

Dat was echt iets voor hem, dacht ze. Of het nou goed of slecht was, Gavin McGowan wond zich nergens over op. Het was haar een raadsel hoe hij ooit was gevallen voor haar emotioneel veeleisende moeder. Maar dat was lang geleden, peinsde ze.

Ze nam een hap van het broodje. 'Ik ben een slechte dochter.'

'De allerslechtste,' zei hij, waarop ze begon te lachen.

'Dat was Lizzy Borden.'

'De op een na slechtste, dan. Hoe gaat het met je moeder?'

Cilla nam nog een hap en sloeg haar ogen ten hemel. 'Lizzy staat op dit moment absoluut lager dan ik op de schaal van mam. Verder gaat het goed met haar. Nummer Vijf is bezig een cabaretnummer voor haar te

regelen.’ Bij het zien van haar vaders kalme blik haalde Cilla haar schouders op. ‘Als je huwelijken gemiddeld drie jaar duren, is het praktisch en efficiënt om je echtgenoten een nummer te geven. Hij kan er mee door. Hij is beter dan nummer Vier of Twee en een stuk intelligenter dan nummer Drie. En het is dankzij hem dat ik hier een broodje eet met de nimmer te evenaren nummer Een.’

‘Hoezo?’

‘Het kost geld om een zang- en dansshow samen te stellen. Ik had wat geld achter de hand.’

‘Cilla.’

‘Wacht, wacht. Ik had geld en zij had iets wat ik wilde. Ik wilde dit huis, pap. Dat wilde ik al een hele poos.’

‘Heb jij...’

‘Ja, ik heb de boerderij gekocht.’ Cilla wierp haar hoofd achterover en lachte. ‘En ze is hartstikke kwaad op me. Zelf wilde ze het niet. Jezus, dat is toch wel duidelijk. Moet je het eens goed bekijken. Ze is hier in geen jaren geweest, in geen tientallen jaren zelfs, en ze heeft elke opzichter, manager of beheerder ontslagen. Ze wilde het niet aan me geven toen ik een paar jaar geleden zo dom was om erom te vragen. Toen wilde ze het ook niet aan me verkopen.’

Ze nam nog een hap van het broodje en kon er nu van genieten. ‘Ze keek alleen maar zielig en ik moest het hele tragische verhaal over Janet weer aanhoren. Maar nu had ze geld nodig en ze wilde dat ik in haar zou investeren. Dat vertikte ik, waarop er een knallende ruzie en veel drama volgde. Ik zei tegen haar en nummer Vijf dat ik dit huis wilde kopen, ik heb een prijs genoemd en heel duidelijk gemaakt dat ik niet van dat bedrag zou afwijken.’

‘Ze heeft het aan jou verkocht. Ze heeft de Little Farm aan jou verkocht.’

‘Na veel tandengeknars, gehuil en verschillende negatieve uitspraken over mijn slechte gedrag als dochter dat ik al sinds mijn geboorte tentoonspreid. Et cetera. Dat doet er niet toe.’ Althans, het had er niet veel toe gedaan, dacht Cilla. ‘Zij wilde het niet, ik wilde het wel. Als het juridisch niet op allerlei manieren onmogelijk was geweest, had ze het al lang verkocht. Maar het mocht alleen worden verkocht of doorgegeven

aan familieleden tot, wanneer... 2012? Hoe dan ook, nummer Vijf slaagde erin haar te kalmeren en zo kreeg iedereen wat hij wilde.’

‘Wat ga je ermee doen, Cilla?’

Er wonen, dacht ze. Ademhalen. ‘Weet je nog hoe het er vroeger uitzag, pap? Ik ken het alleen van de foto’s en oude familiefilmpjes, maar jij was hier toen het op zijn mooist was. Toen de tuinen prachtig waren en de loggia’s glansden. Toen het karakter en elegantie had. Dat ga ik ermee doen. Ik wil alles in zijn oude luister herstellen.’

‘Waarom?’

Ze hoorde het onuitgesproken ‘hoe?’ en hield zichzelf voor dat het niet belangrijk was dat hij niet wist wat ze kon. Of in elk geval niet erg belangrijk.

‘Omdat zowel dit huis als Janet Hardy beter verdient dan dit. En omdat ik het kan. Ik knap al bijna vijf jaar huizen op. De afgelopen twee jaar praktisch in mijn eentje. Goed, die andere huizen waren niet zo groot als dit, maar ik heb er aanleg voor. Ik heb een flinke winst behaald met mijn projecten.’

‘Doe je dit voor de winst?’

‘Misschien zal ik de komende vier jaar van gedachten veranderen, maar voorlopig niet. Ik heb Janet nooit gekend, maar ze heeft elk aspect van mijn leven beïnvloed. Deze plek oefende een grote aantrekkingskracht op haar uit, zelfs aan het einde. Iets eraan trekt mij ook aan.’

‘Het is ver weg bij alles wat je kent,’ zei Gavin. ‘Niet alleen qua afstand, maar ook qua sfeer en cultuur. De Shenandoah-vallei, dit deel ervan, is nog altijd relatief landelijk. In Skyline Village wonen een paar duizend mensen en zelfs de grotere plaatsen zoals Front Royal en Culpepper lijken in niets op Los Angeles.’

‘Ik denk dat ik dat wil ervaren en ik wil in contact komen met mijn wortels aan de oostkust.’ Ze wenste dat hij blij zou zijn in plaats van bezorgd dat ze voor de zoveelste keer zou mislukken of het zou opgeven.

‘Ik heb mijn buik vol van Californië. Ik heb mijn buik vol van alles, pap. Ik heb nooit gewild wat mam voor mij of voor haarzelf wilde.’

‘Dat weet ik, liefje.’

‘Daarom ga ik hier een poosje wonen.’

‘Hier?’ Er verscheen een geschrokken blik op zijn gezicht. ‘Wil je hier gaan wonen? Op de Little Farm?’

‘Ik weet dat het gek is. Maar ik heb veel gekampeerd, en dat zal hier ook moeten, in elk geval de komende dagen. Daarna zal het binnen nog een poosje behelpen zijn. Het zal ongeveer negen à tien maanden tot een jaar kosten om alles te renoveren, om het goed te doen. Daarna zal ik weten of ik wil blijven of ergens anders heen wil gaan. Op het moment dat ik weg wil, zal ik bepalen wat ik ermee ga doen. Maar op dit moment heb ik mijn buik ook vol van weggaan, pap.’

Gavin zweeg even en sloeg zijn arm om Cilla’s schouder. Had hij enig idee wat dat achteloze gebaar van steun voor haar betekende? Nee, hoe zou hij dat kunnen weten?

‘Het was hier schitterend, mooi en hoopgevend en gelukkig,’ vertelde hij. ‘Er graasden paarden, haar hond sliep in de zon. De bloemen waren mooi. Ik geloof dat Janet vaak zelf in de tuin werkte als ze hier was. Ze zei dat ze hier kwam om zich te ontspannen. En dat deed ze ook, voor korte perioden. Maar dan had ze mensen nodig, althans, dat is mijn mening. Ze had het lawaai nodig, het gelach, de lichten. Maar af en toe was ze hier alleen. Zonder vrienden, familie of de pers. Ik heb me altijd afgevraagd wat ze hier deed tijdens die bezoeken in haar eentje.’

‘Jij hebt mam hier leren kennen.’

‘Dat klopt. We waren nog kinderen en Janet gaf een feestje voor Dilly en Johnnie. Ze nodigde een heel stel kinderen uit de buurt uit. Janet mocht me, daarom werd ik elke keer dat ze hier waren teruggestuurd. Johnnie en ik speelden samen en we bleven vrienden toen we tieners werden, al trok hij toen steeds vaker op met een andere groep. Vervolgens overleed Johnnie. En daarna werd alles donker. Janet kwam hier steeds vaker in haar eentje. Als ik thuis was van de universiteit klom ik over de muur om te kijken of zij hier was, of Dilly bij haar was. Dan zag ik haar in haar eentje lopen, of het licht was aan. Na Johnnies overlijden heb ik haar nog een paar keer, misschien drie of vier keer gesproken. Daarna was ze weg. Sindsdien is niets hetzelfde geweest.’

Het verdient inderdaad beter,’ zei hij met een zucht. ‘Net als zij. Jij bent degene die hun dat kan geven. Misschien ben je zelfs de enige die dat kan.’